

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 154 im. Pawła Edmunda Strzeleckiego w Warszawie

opracowany na rok szkolny 2026/2027

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela.

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

- Ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe w szczególności art. 26 oraz przepisy dotyczące zadań szkoły, działalności wychowawczej i profilaktycznej.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty"

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 8 lipca 2026r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,

- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

- Statut szkoły oraz obowiązujące w szkole procedury i dokumenty wewnętrzne.

Spis treści

ROZDZIAŁ 1 4

POSTANOWIENIA WSTĘPNE 4

ROZDZIAŁ 2 7

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO 7

ROZDZIAŁ 3 8

ZADANIA SZKOŁY W REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO 8

ROZDZIAŁ 4 9

POWIĄZANIE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ, REFORMĄ26 „KOMPAS JUTRA" ORAZ KIERUNKAMI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA NA ROK SZKOLNY 2026/2027 9

ROZDZIAŁ 5 13

WIZJA SZKOŁY 13

ROZDZIAŁ 6 14

WARTOŚCI PRZYJĘTE W DZIAŁALNOŚCI WYCHOWAWCZEJ I PROFILAKTYCZNEJ SZKOŁY 14

ROZDZIAŁ 7 15

DIAGNOZA POTRZEB ROZWOJOWYCH UCZNIÓW ORAZ CZYNNIKÓW RYZYKA I CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH 15

ROZDZIAŁ 8 17

PROFIL ABSOLWENTA 17

ROZDZIAŁ 9 19

ROLA WYCHOWAWCY ODDZIAŁU 19

ROZDZIAŁ 10 21

RÓŻNICOWANIE DZIAŁAŃ DLA ETAPÓW EDUKACYJNYCH 21

ROZDZIAŁ 11 22

ZADANIA PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH 22

ROZDZIAŁ 12 23

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI 23

ROZDZIAŁ 13 23

HARMONOGRAM ROCZNY - DZIAŁANIA STAŁE 23

ROZDZIAŁ 14 24

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO 24

ROZDZIAŁ 15 30

EWALUACJA PROGRAMU 30

ROZDZIAŁ 1

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1. 1.Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 154 im. Pawła Edmunda Strzeleckiego opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści programu są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na złożeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Program tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania, uwzględnia wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej określając:

1) treści i działania o charakterze wychowawczym,
2) treści i działania o charakterze edukacyjnym,
3) treści i działania o charakterze informacyjnym,
4) treści i działania o charakterze profilaktycznym.

§ 2. 1. **Działalność wychowawcza w szkole polega na** prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:
1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,

2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia oraz więzi łączących członków rodziny w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. zagrożenie epidemiologiczne, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),

4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. zagrożenie epidemiologiczne, militarne, ekologiczne).

2. **Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:**

1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,

2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

4) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

5) kształtowanie przyjaznej atmosfery w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami,

6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów cudzoziemców,

7) doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów, uwrażliwianie rodziców na znaczenie relacji w rodzinie w rozwoju dzieci i młodzieży,

9) doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym,
10) wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej,

11) wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,

12) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

13) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

14) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,

15) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę" mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

§ 3.1 **Działalność edukacyjna w szkole polega na** stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

2**. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:**

1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

2) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

3) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

4) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży,

5) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej zagrożeniem epidemiologicznym, militarnym, ekologicznym, zaburzonymi relacjami rodzinnymi) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,

6) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

8) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania epidemiom, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym, wyczerpaniu nerwowemu, wykluczeniu społecznemu,

9) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe), doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

§ 4.1 **Działalność informacyjna w szkole polega na** dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych uczniów na temat zagrożeń
i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych również do rodziców lub opiekunów uczniów, a także nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.

2. **Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:**

1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków problemów cywilizacyjnych i społecznych (np. brak aktywności fizycznej, otyłość, depresja, zaburzone relacje rodzinne, uzależnienia od technologii cyfrowych),

2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),

4) przekazanie informacji uczniom i ich rodzicom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

5) informowanie uczniów oraz ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,

6) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców w przypadku uzależnienia cyfrowego (np. możliwość udziału w Pilotażowym Programie

skierowanym do dzieci i młodzieży uzależnionych od nowych technologii cyfrowych, rekomendowanym przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia),

7) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

§ 5.1. **Działalność profilaktyczna w szkole polega** na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, to znaczy:
1) eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania i nadużywania substancji psychoaktywnych /problemów behawioralnych / problemów zdrowia psychicznego,
2) osłabianiu / kompensowaniu zagrożeń (czynników ryzyka) poprzez działanie czynników chroniących.
Przez **czynniki chroniące** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Przez **czynniki ryzyka** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

2. **Działalność profilaktyczna obejmuje:**

1) wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

2) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na wystąpienie zachowań ryzykownych,

3) wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowanie innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

4) wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

5) wspieranie uczniów, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

ROZDZIAŁ 2

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Cel główny

Celem programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów poprzez tworzenie bezpiecznego, wymagającego i wspierającego środowiska szkolnego, rozwijanie kompetencji osobistych i społecznych, wzmacnianie zdrowia i dobrostanu, zapobieganie zachowaniom ryzykownym oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego funkcjonowania w życiu społecznym, edukacyjnym i cyfrowym.

Cele szczegółowe

1. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa oraz tworzenie środowiska szkolnego opartego na szacunku, godności, przynależności, odpowiedzialności i wzajemnym wsparciu.
2. Wzmacnianie odporności psychicznej i społecznej uczniów oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami, stresem, konfliktami i sytuacjami kryzysowymi.
3. Promowanie zdrowia fizycznego i psychicznego, aktywności ruchowej, zdrowego stylu życia, właściwego odpoczynku oraz odpowiedzialności za własne zdrowie i bezpieczeństwo.
4. Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy oraz właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.
5. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, wykluczeniu oraz zachowaniom naruszającym bezpieczeństwo, godność i prawa innych osób.
6. Prowadzenie profilaktyki uzależnień i innych zachowań ryzykownych, ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych, presji rówieśniczej oraz zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
7. Kształtowanie higieny cyfrowej, bezpiecznego poruszania się w sieci, krytycznego myślenia oraz odpowiedzialnego korzystania z technologii i sztucznej inteligencji.
8. Rozwijanie samodzielności, sprawczości, ciekawości poznawczej, zainteresowań i aktywności uczniów oraz tworzenie warunków do pracy projektowej i interdyscyplinarnej.
9. Kształtowanie umiejętności świadomego uczenia się, korzystania z informacji zwrotnej oraz rozwijania własnych mocnych stron i uzdolnień.
10. Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne, innych osób i wspólnotę.
11. Rozpoznawanie potrzeb uczniów i zapewnianie im adekwatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz spójnej współpracy szkoły z rodzicami.
12. Wspieranie uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji oraz podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

ROZDZIAŁ 3

ZADANIA SZKOŁY W REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Realizując program szkoła podejmuje następujące zadania:

1. Rozpoznaje potrzeby rozwojowe uczniów oraz występujące w środowisku szkolnym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, a wyniki diagnozy wykorzystuje do planowania działań wychowawczych i profilaktycznych.
2. Tworzy bezpieczne, wymagające i wspierające środowisko szkolne, w którym przestrzegane są prawa i godność ucznia, a zasady funkcjonowania społeczności szkolnej są jasne i konsekwentnie stosowane.
3. Wzmacnia relacje rówieśnicze i relacje uczniów z dorosłymi oraz rozwija umiejętności komunikowania się, współpracy, rozwiązywania konfliktów, respektowania granic i odpowiedzialnego podejmowania decyzji.
4. Podejmuje działania zapobiegające przemocy fizycznej, psychicznej, relacyjnej i elektronicznej, cyberprzemocy, wykluczeniu oraz innym zachowaniom naruszającym bezpieczeństwo i godność uczniów.
5. Prowadzi działania wspierające zdrowie psychiczne uczniów, wzmacnia ich odporność psychiczną i społeczną, rozwija umiejętności radzenia sobie z trudnościami oraz wskazuje dostępne formy pomocy.
6. Realizuje działania z zakresu edukacji zdrowotnej, promuje aktywność fizyczną, zdrowy styl życia, właściwy odpoczynek, higienę i odpowiedzialność za własne zdrowie.
7. Rozwija umiejętności udzielania pierwszej pomocy oraz właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.

8. Prowadzi działania profilaktyczne dotyczące zachowań ryzykownych i uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, nikotyny i alkoholu, z uwzględnieniem wieku i rzeczywistych potrzeb uczniów.
9. Kształtuje higienę cyfrową i aktywność offline oraz rozwija umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu, ochrony prywatności i danych, krytycznej oceny informacji, rozpoznawania manipulacji i dezinformacji oraz odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.
10. W realizacji działań edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych wykorzystuje, odpowiednio do wieku i potrzeb uczniów, odpowiednie źródła wiedzy, materiały i narzędzia.
11. Tworzy warunki do rozwijania ciekawości poznawczej, zainteresowań, uzdolnień, samodzielności i sprawczości uczniów, w tym poprzez pracę projektową, działania interdyscyplinarne oraz zadania rozwijające aktywność poznawczą.
12. Wykorzystuje ocenianie kształtujące i informację zwrotną jako element wspierania ucznia w procesie uczenia się, rozwijania samodzielności i doskonalenia własnych działań.
13. Kształtuje postawy patriotyczne, obywatelskie i prospołeczne poprzez udział uczniów w życiu szkoły, samorządności, wolontariacie oraz działaniach na rzecz społeczności lokalnej.
14. Rozwija szacunek dla historii, kultury, tradycji i dziedzictwa oraz odpowiedzialność za środowisko i wspólne dobro.
15. Rozpoznaje potrzeby uczniów i organizuje adekwatną pomoc psychologiczno-pedagogiczną, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz ustaleń wynikających z WOPFU, IPET i innych dokumentów dotyczących wsparcia ucznia.
16. Współpracuje z rodzicami w zakresie wychowania, profilaktyki, rozpoznawania potrzeb uczniów oraz organizowania odpowiedniego wsparcia.
17. Współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz innymi instytucjami i podmiotami wspierającymi szkołę, odpowiednio do potrzeb uczniów i szkoły.
18. Realizuje działania z zakresu doradztwa zawodowego i orientacji zawodowej, wspierając uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji oraz podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych. Obowiązek prowadzenia zaplanowanych i systematycznych działań w tym zakresie wynika z art. 26a Prawa oświatowego.
19. Podejmuje działania interwencyjne w sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia, bezpieczeństwa lub praw ucznia, zgodnie z przepisami prawa, standardami ochrony małoletnich i procedurami obowiązującymi w szkole.
20. Zapewnia spójność działań wychowawczych i profilaktycznych podejmowanych przez dyrektora, nauczycieli, wychowawców, specjalistów, pracowników szkoły, rodziców i uczniów.

ROZDZIAŁ 4

POWIĄZANIE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ, REFORMĄ26 „KOMPAS JUTRA” ORAZ KIERUNKAMI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły stanowi integralną część działalności szkoły. Jego rolą jest określenie sposobu organizowania przez szkołę działań wychowawczych i profilaktycznych oraz stworzenie spójnego systemu oddziaływań podejmowanych przez nauczycieli, wychowawców, specjalistów, dyrektora szkoły, pracowników szkoły, rodziców i uczniów.

4.1. Powiązanie programu z podstawą programową kształcenia ogólnego

Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego pozostaje powiązana z zadaniami szkoły określonymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Powiązanie to ma charakter funkcjonalny i służy zapewnieniu spójności pomiędzy procesem kształcenia a działaniami podejmowanymi przez szkołę w zakresie wychowania, profilaktyki, opieki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W ramach realizacji programu szkoła tworzy warunki do rozwijania u uczniów:

- odpowiedzialności za własne decyzje i podejmowane działania;
- samodzielności i sprawczości;
- umiejętności współpracy i komunikowania się z innymi;
- umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb, możliwości i ograniczeń;
- kompetencji emocjonalnych i społecznych;
- umiejętności radzenia sobie z trudnościami i sytuacjami wymagającymi wsparcia;
- odpowiedzialności za własne zdrowie i bezpieczeństwo;
- umiejętności bezpiecznego funkcjonowania w środowisku cyfrowym;
- krytycznego podejścia do informacji i treści dostępnych w mediach;
- zainteresowań, uzdolnień i aktywności poznawczej;
- postaw prospołecznych, obywatelskich i odpowiedzialności za wspólnotę;
- szacunku dla godności, praw i potrzeb innych osób;
- umiejętności planowania własnego rozwoju edukacyjnego i podejmowania świadomych decyzji dotyczących dalszej nauki.

Działania wychowawczo-profilaktyczne są realizowane w toku codziennej pracy szkoły, w szczególności podczas zajęć edukacyjnych, zajęć z wychowawcą, edukacji zdrowotnej, edukacji obywatelskiej, zajęć i konsultacji prowadzonych przez specjalistów, działań samorządu uczniowskiego, pracy zespołów nauczycieli i specjalistów, działań opiekuńczych oraz współpracy z rodzicami.

Program uwzględnia również wspomaganie wychowawczej roli rodziny, kształtowanie postaw prospołecznych, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów, przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa uczniów.

4.2. Uwzględnienie Reformy26 „Kompas Jutra”

Program wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027 uwzględnia kierunki zmian wprowadzanych w ramach Reformy26 „Kompas Jutra”, przy zachowaniu etapowego sposobu wdrażania nowych podstaw programowych.

Od 1 września 2026 r. nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej jest wdrażana w klasach I i IV, natomiast kolejne roczniki będą obejmowane zmianami w następnych latach. Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje całą szkołę podstawową, tj. klasy I-VIII, dlatego uwzględnia zarówno nowe rozwiązania wdrażane w klasach I i IV, jak i obowiązujące podstawy programowe właściwe dla pozostałych klas.

Wprowadzane zmiany wzmacniają znaczenie rozwoju ucznia jako osoby, jego sprawczości, samodzielności, kompetencji społecznych, umiejętności współpracy, krytycznego i twórczego myślenia oraz odpowiedzialnego funkcjonowania w zmieniającym się środowisku społecznym i technologicznym.

W związku z tym program wychowawczo-profilaktyczny wspiera:

- rozwijanie sprawczości ucznia i odpowiedzialności za własne decyzje;
- budowanie samodzielności odpowiedniej do wieku i możliwości ucznia;
- rozwijanie umiejętności współpracy i odpowiedzialnego funkcjonowania w grupie;
- rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych;
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji;
- rozwijanie krytycznego i twórczego myślenia;
- rozwijanie umiejętności korzystania z informacji i oceny ich wiarygodności;
- odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i narzędzi sztucznej inteligencji;
- rozwijanie zainteresowań i aktywności poznawczej;
- wzmacnianie odpowiedzialności ucznia za własne zdrowie, bezpieczeństwo i rozwój;
- przygotowanie ucznia do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym.

Realizacja tych założeń nie ogranicza się do pojedynczych zajęć lub przedsięwzięć. Są one uwzględniane w codziennej pracy szkoły oraz w sposobie organizowania relacji, współpracy, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, działań profilaktycznych i aktywności uczniowskiej.

4.3. Uwzględnienie kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027

Program uwzględnia podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027. Kierunki te nie stanowią odrębnego programu ani zamkniętego katalogu działań. Zostały włączone w strukturę programu i znajdują odzwierciedlenie w jego celach, zadaniach, działaniach oraz harmonogramie realizacji. Ministerstwo Edukacji określiło na rok szkolny 2026/2027 osiem kierunków polityki oświatowej państwa, obejmujących m.in. wdrażanie Reformy26, budowanie odporności społecznej, edukację zdrowotną, higienę cyfrową i bezpieczeństwo w sieci, rozpoznawanie potrzeb uczniów, profilaktykę uzależnień i przemocy, doradztwo edukacyjno-zawodowe oraz rozwijanie aktywności poznawczej i pracy projektowej.

1. Wspieranie szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26 „Kompas Jutra”

Program uwzględnia potrzebę tworzenia środowiska szkolnego, które stawia uczniom adekwatne wymagania, jednocześnie zapewniając im wsparcie oraz warunki sprzyjające rozwojowi. Działania wychowawcze i profilaktyczne ukierunkowane są na rozwijanie samodzielności, sprawczości, odpowiedzialności, kompetencji społecznych, umiejętności współpracy i podejmowania decyzji.

2. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej

Program obejmuje kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych osób. Szczególne znaczenie przypisuje się rozwijaniu poczucia przynależności do społeczności szkolnej, odpowiedzialności za wspólne dobro, aktywności uczniowskiej, samorządności, wolontariatu oraz właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.

3. Edukacja zdrowotna w szkole

Program wzmacnia działania szkoły służące kształtowaniu odpowiedzialności za zdrowie fizyczne i psychiczne, promowaniu aktywności ruchowej, prawidłowych nawyków zdrowotnych oraz bezpiecznych zachowań. Uwzględnia również przygotowanie uczniów do właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, w tym rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

4. Higiena cyfrowa, aktywność offline i bezpieczeństwo w sieci

Program obejmuje kształtowanie odpowiedzialnych sposobów korzystania z urządzeń cyfrowych i Internetu, ochronę prywatności i danych, przeciwdziałanie cyberprzemocy oraz rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku cyfrowym. Istotnym elementem jest również rozwijanie umiejętności krytycznej oceny informacji, przeciwdziałanie dezinformacji, odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji oraz wzmacnianie aktywności uczniów poza środowiskiem cyfrowym.

5. Rozpoznawanie potrzeb uczniów i zapewnienie im adekwatnego wsparcia

Program zakłada systematyczne rozpoznawanie potrzeb rozwojowych, edukacyjnych, emocjonalnych i społecznych uczniów oraz odpowiednie dostosowywanie form udzielanego wsparcia. W realizację tego zadania włączani są wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, doradca zawodowy oraz inni specjaliści zatrudnieni w szkole, stosownie do rozpoznanych potrzeb. Istotnym elementem pozostaje współpraca z rodzicami oraz zapewnienie spójności podejmowanych działań.

6. Profilaktyka uzależnień, przemocy i innych zachowań ryzykownych

Program obejmuje działania służące ograniczaniu czynników ryzyka związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi, przemocą rówieśniczą, agresją, cyberprzemocą oraz innymi zachowaniami zagrażającymi bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi uczniów. Działania profilaktyczne są dostosowywane do wieku uczniów i wyników diagnozy środowiska szkolnego.

7. Wspieranie uczniów w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych

Program uwzględnia działania wspierające uczniów w rozpoznawaniu własnych zainteresowań, uzdolnień, mocnych stron i predyspozycji oraz w planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej. Szczególne znaczenie ma wspieranie uczniów klas VII-VIII w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących dalszego kształcenia, przy jednoczesnym rozwijaniu orientacji edukacyjno-zawodowej na wcześniejszych etapach kształcenia. Działania te są realizowane w powiązaniu z wewnątrzszkolnym systemem doradztwa zawodowego.

8. Rozwijanie aktywności poznawczej, samodzielności i umiejętności wykorzystywania wiedzy w praktyce

Program wspiera rozwijanie ciekawości poznawczej, samodzielnego poszukiwania informacji, krytycznego myślenia, współpracy i rozwiązywania problemów. W działalności szkoły wykorzystywane są również działania projektowe i interdyscyplinarne, które umożliwiają uczniom zastosowanie zdobywanej wiedzy w praktyce, podejmowanie odpowiedzialności za realizowane zadania oraz otrzymywanie informacji zwrotnej wspierającej ich dalszy rozwój.

4.4. Realizacja założeń programu w działalności szkoły

Założenia programu wychowawczo-profilaktycznego są realizowane w sposób systemowy, przez całą społeczność szkolną, z uwzględnieniem kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych osób oraz zespołów.

W realizację programu w szczególności angażują się:

- dyrektor szkoły - poprzez organizowanie warunków do realizacji programu, koordynowanie działań oraz sprawowanie nadzoru nad ich realizacją;

- wychowawcy klas - poprzez planowanie i prowadzenie działań wychowawczych odpowiednich do potrzeb zespołu klasowego;
- nauczyciele - poprzez uwzględnianie celów programu w codziennej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej;
- pedagog i psycholog - poprzez diagnozę potrzeb, konsultacje, działania profilaktyczne, interwencje, wsparcie uczniów i rodziców oraz współpracę z nauczycielami;
- pedagog specjalny - poprzez działania związane z rozpoznawaniem i wspieraniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz współpracę przy organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- doradca zawodowy - poprzez wspieranie uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, predyspozycji i planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej;
- pozostali specjaliści - zgodnie z zakresem powierzonych zadań i rozpoznanymi potrzebami uczniów;
- rodzice - poprzez współpracę ze szkołą i wspieranie działań wychowawczych oraz profilaktycznych;
- uczniowie - poprzez aktywne uczestnictwo w życiu klasy i szkoły, samorządności uczniowskiej, działaniach prospołecznych i profilaktycznych.

Program jest realizowany poprzez zajęcia edukacyjne, godziny z wychowawcą, edukację zdrowotną, edukację obywatelską, działania profilaktyczne, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, indywidualne i grupowe formy wsparcia, działalność samorządu uczniowskiego, wolontariat, działania prozdrowotne i prospołeczne, współpracę z rodzicami oraz współpracę z podmiotami i instytucjami wspierającymi szkołę.

Szczegółowe zadania, formy realizacji, osoby odpowiedzialne, grupy odbiorców oraz terminy realizacji określono w dalszej części programu, w szczególności w rocznym harmonogramie działań wychowawczo-profilaktycznych.

ROZDZIAŁ 5

WIZJA SZKOŁY

Wizją szkoły jest wspólnota uczniów, rodziców, nauczycieli, specjalistów i pracowników szkoły, która wspólnie odpowiada za tworzenie bezpiecznego, wymagającego, wspierającego i sprzyjającego rozwojowi środowiska.

Szkoła dąży do tego, aby każdy uczeń:

- miał poczucie bezpieczeństwa i przynależności do społeczności szkolnej;
- znał swoje prawa i obowiązki oraz rozumiał znaczenie przestrzegania ustalonych zasad;
- był traktowany z szacunkiem i jednocześnie uczył się szacunku wobec innych osób;
- potrafił korzystać z pomocy nauczycieli, wychowawców i specjalistów w sytuacjach trudności;
- rozwijał samodzielność, sprawczość i odpowiedzialność odpowiednio do swojego wieku;
- potrafił rozpoznawać własne potrzeby, możliwości i ograniczenia;
- rozwijał umiejętność współpracy, komunikowania się i rozwiązywania konfliktów;
- podejmował aktywność na rzecz klasy, szkoły i lokalnej społeczności;
- rozwijał swoje zainteresowania, uzdolnienia i możliwości poznawcze;
- dbał o własne zdrowie fizyczne i psychiczne oraz bezpieczeństwo innych osób;
- potrafił rozpoznawać sytuacje zagrażające jego bezpieczeństwu i wiedział, gdzie oraz w jaki sposób może uzyskać pomoc;
- odpowiedzialnie korzystał z technologii cyfrowych, Internetu i narzędzi sztucznej inteligencji;
- potrafił oceniać wiarygodność informacji i rozpoznawać próby manipulacji;

- szanował różnorodność ludzi, ich prawa, godność i indywidualność;
- rozwijał postawy obywatelskie, patriotyczne i prospołeczne;
- był przygotowywany do podejmowania świadomych decyzji dotyczących dalszej edukacji i przyszłości zawodowej.

Wizja szkoły zakłada, że działania wychowawcze i profilaktyczne nie są ograniczone do pojedynczych wydarzeń, zajęć lub kampanii. Stanowią stały element funkcjonowania szkoły i są realizowane w codziennych relacjach, procesie dydaktycznym, pracy wychowawczej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, działalności samorządowej i społecznej oraz współpracy z rodzicami.

ROZDZIAŁ 6

WARTOŚCI PRZYJĘTE W DZIAŁALNOŚCI WYCHOWAWCZEJ I PROFILAKTYCZNEJ SZKOŁY

Działalność wychowawcza szkoły opiera się na wartościach, które są przekazywane uczniom nie tylko poprzez treści edukacyjne, lecz przede wszystkim poprzez codzienne relacje, sposób komunikowania się, podejmowanie decyzji oraz sposób reagowania na sytuacje trudne.

Godność człowieka i szacunek - uznawanie wartości i podmiotowości każdego człowieka, poszanowanie jego praw, granic, przekonań i indywidualności oraz przeciwdziałanie wszelkim formom poniżania, wykluczania i dyskryminacji.

Odpowiedzialność - świadome podejmowanie decyzji, wywiązywanie się z obowiązków, ponoszenie konsekwencji własnych działań oraz uwzględnianie ich wpływu na innych ludzi i otoczenie.

Uczciwość i rzetelność - postępowanie zgodne z zasadami prawdy i sprawiedliwości, rzetelne wykonywanie powierzonych zadań, respektowanie zasad współżycia społecznego oraz uczciwe korzystanie z cudzej pracy i dorobku.

Empatia i wrażliwość na potrzeby innych - dostrzeganie sytuacji i potrzeb innych osób, reagowanie na krzywdę, udzielanie adekwatnego wsparcia oraz budowanie relacji opartych na wzajemnym poszanowaniu.

Współpraca i dialog - umiejętność wspólnego działania, słuchania innych, wyrażania własnego stanowiska z poszanowaniem stanowiska drugiej osoby oraz rozwiązywania konfliktów z wykorzystaniem komunikacji i dialogu.

Samodzielność i sprawczość - podejmowanie aktywności, dokonywanie wyborów adekwatnych do wieku i możliwości, planowanie własnego działania oraz dostrzeganie wpływu własnych decyzji na osiągane rezultaty.

Zdrowie i bezpieczeństwo - odpowiedzialność za własne zdrowie fizyczne i psychiczne, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, podejmowanie zachowań sprzyjających zdrowiu oraz właściwe reagowanie w sytuacjach zagrożenia.

Odpowiedzialność obywatelska i społeczna - respektowanie zasad funkcjonowania wspólnoty, znajomość praw i obowiązków, angażowanie się w życie szkoły i społeczności lokalnej oraz gotowość do działania na rzecz wspólnego dobra.

Szacunek dla dziedzictwa kulturowego, historii i tradycji - poznawanie i poszanowanie dziedzictwa narodowego i kulturowego, kształtowanie więzi ze wspólnotą oraz świadome uczestnictwo w życiu kulturalnym.

Odpowiedzialność za środowisko - dostrzeganie zależności pomiędzy działalnością człowieka a stanem środowiska, podejmowanie działań służących jego ochronie oraz kształtowanie odpowiedzialnych nawyków.

Odpowiedzialne korzystanie z informacji i technologii - świadome korzystanie z zasobów cyfrowych, ochrona prywatności i danych, respektowanie praw autorskich, krytyczna ocena informacji oraz odpowiedzialne wykorzystywanie technologii i sztucznej inteligencji.

ROZDZIAŁ 7

DIAGNOZA POTRZEB ROZWOJOWYCH UCZNIÓW ORAZ CZYNNIKÓW RYZYKA I CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH

Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów stanowi podstawę opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027. Jej celem jest rozpoznanie aktualnej sytuacji wychowawczej, społecznej, emocjonalnej, zdrowotnej i edukacyjnej uczniów oraz identyfikacja czynników sprzyjających prawidłowemu rozwojowi i czynników zwiększających ryzyko występowania zachowań problemowych.

Diagnoza obejmuje całą społeczność szkolną, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych etapów edukacyjnych: klas I-III, IV-VI oraz VII-VIII. Zakres diagnozy jest dostosowany do wieku uczniów oraz rzeczywistych potrzeb występujących w środowisku szkolnym.

W procesie diagnostycznym szkoła wykorzystuje informacje pochodzące z różnych źródeł, co pozwala ograniczyć ryzyko formułowania wniosków wyłącznie na podstawie pojedynczych obserwacji lub opinii. Analizie podlegają w szczególności: obserwacje nauczycieli i specjalistów, rozmowy z uczniami i rodzicami, wyniki badań ankietowych, analiza frekwencji, dokumentacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, informacje dotyczące sytuacji konfliktowych i interwencji, wnioski z pracy wychowawczej, wyniki ewaluacji programu z poprzedniego roku oraz informacje wynikające ze współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę.

Szczególne znaczenie w diagnozie mają zagrożenia wskazane w przepisach prawa oświatowego, w szczególności zagrożenia związane z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. W zależności od specyfiki szkoły diagnoza obejmuje również inne obszary istotne dla bezpieczeństwa, zdrowia i prawidłowego funkcjonowania uczniów, w tym funkcjonowanie w środowisku cyfrowym, relacje rówieśnicze, dobrostan psychiczny oraz zachowania ryzykowne.

Diagnoza uwzględnia zarówno występujące trudności, jak i zasoby szkoły. Do czynników chroniących można zaliczyć w szczególności: dobre relacje uczniów z dorosłymi, poczucie przynależności do klasy i szkoły, dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zaangażowanie rodziców, aktywność uczniowską, zainteresowania i osiągnięcia uczniów oraz funkcjonujące zasady i procedury bezpieczeństwa. Czynniki ryzyka określa się na podstawie rzeczywistych danych dotyczących środowiska szkolnego, z uwzględnieniem wieku uczniów i specyfiki poszczególnych grup, a nie poprzez automatyczne przypisywanie problemów wszystkim uczniom.

Zakres diagnozy

1. Bezpieczeństwo i ochrona ucznia

• poczucie bezpieczeństwa;
• sytuacje przemocy i agresji;
• cyberprzemoc;
• wykluczenie i izolowanie uczniów;
• znajomość zasad bezpieczeństwa i możliwości uzyskania pomocy.

2. Relacje i klimat społeczny szkoły

• relacje rówieśnicze;
• relacje uczeń-nauczyciel;
• współpraca;
• konflikty;
• poczucie przynależności do klasy i szkoły.

3. Dobrostan psychiczny i społeczny

• samopoczucie;
• stres i przeciążenie;
• poczucie sprawczości;
• możliwość korzystania ze wsparcia;
• czynniki sprzyjające dobremu funkcjonowaniu uczniów.

4. Zdrowie i styl życia

• aktywność fizyczna;
• odpoczynek i sen;
• nawyki zdrowotne;
• bezpieczeństwo;
• wiedza i umiejętności związane z dbaniem o zdrowie.

5. Funkcjonowanie cyfrowe

• sposób korzystania z urządzeń cyfrowych;
• higiena cyfrowa;
• bezpieczeństwo danych i prywatności;
• kontakty internetowe;
• cyberprzemoc;
• wiarygodność informacji;
• korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji.

6. Zachowania ryzykowne

• używanie substancji psychoaktywnych;
• nikotyna i e-papierosy;
• alkohol;
• uzależnienia behawioralne;
• zachowania agresywne;
• presja rówieśnicza.

7. Funkcjonowanie edukacyjne

• motywacja do nauki;
• samodzielność;
• trudności w nauce i funkcjonowaniu szkolnym;
• zainteresowania i uzdolnienia;
• frekwencja;
• stosunek do obowiązków szkolnych.

8. Potrzeby uczniów wymagających dodatkowego wsparcia

• rozpoznane specjalne potrzeby edukacyjne;
• potrzeby wynikające z WOPFU i IPET;
• dostępność i adekwatność pomocy specjalistycznej;
• bariery utrudniające funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
• potrzeby związane z dostosowaniem organizacji i warunków nauki.

5. Współpraca z rodzicami

• potrzeby rodziców w zakresie wsparcia wychowawczego i profilaktycznego;
• obszary wymagające dodatkowego wsparcia;
• jakość komunikacji szkoły z rodzicami;
• gotowość do współpracy;
• potrzeby dotyczące dostępu do informacji i konsultacji ze specjalistami.

Wyniki przeprowadzonej diagnozy stanowią podstawę do określenia priorytetowych potrzeb uczniów i społeczności szkolnej oraz zaplanowania adekwatnych działań wychowawczych, profilaktycznych i wspierających. Wnioski z diagnozy są uwzględniane przy określaniu celów, zadań i działań przewidzianych w niniejszym programie oraz stanowią podstawę do oceny ich adekwatności i skuteczności.

ROZDZIAŁ 8

PROFIL ABSOLWENTA

Absolwent szkoły podstawowej jest uczniem przygotowanym do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym oraz do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym. Rozumie znaczenie edukacji i własnego zaangażowania w proces uczenia się, potrafi korzystać z posiadanej wiedzy i umiejętności w sytuacjach praktycznych oraz podejmuje działania służące dalszemu rozwojowi. Zna swoje prawa i obowiązki, respektuje zasady obowiązujące w społeczności szkolnej i społecznej oraz rozumie, że wolność osobista wiąże się z odpowiedzialnością za własne decyzje i ich konsekwencje. Potrafi funkcjonować w grupie, współpracować z innymi, komunikować swoje potrzeby i stanowisko oraz rozwiązywać sytuacje konfliktowe z poszanowaniem godności drugiego człowieka. Jest świadomy własnych mocnych stron, zainteresowań i możliwości. Potrafi rozpoznawać obszary wymagające dalszego rozwoju, korzystać z informacji zwrotnej oraz podejmować działania zmierzające do osiągania wyznaczonych celów. W zakresie zdrowia i bezpieczeństwa absolwent rozumie znaczenie troski o zdrowie fizyczne i psychiczne, aktywność fizyczną, właściwy odpoczynek i zdrowe nawyki. Rozpoznaje sytuacje mogące stanowić zagrożenie, zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy i wie, do jakich osób oraz instytucji może zwrócić się o pomoc. Potrafi bezpiecznie i odpowiedzialnie funkcjonować w środowisku cyfrowym. Chroni swoje dane i prywatność, rozpoznaje zagrożenia związane z Internetem, potrafi reagować na cyberprzemoc i inne niebezpieczne sytuacje oraz rozumie znaczenie higieny cyfrowej i aktywności poza środowiskiem cyfrowym. Potrafi krytycznie

analizować informacje, rozpoznawać treści niewiarygodne, manipulacyjne lub wprowadzające w błąd oraz korzystać z różnych źródeł wiedzy. Rozumie możliwości i ograniczenia narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję i korzysta z nich w sposób odpowiedzialny, zgodny z zasadami uczciwości, bezpieczeństwa i poszanowania praw innych osób. Jest przygotowany do podejmowania aktywności społecznej i obywatelskiej. Rozumie znaczenie wspólnoty, zna podstawowe prawa i obowiązki obywatelskie, szanuje symbole narodowe, historię i dziedzictwo kulturowe oraz dostrzega znaczenie odpowiedzialności za środowisko i najbliższe otoczenie. Zna swoje zainteresowania i predyspozycje oraz potrafi wykorzystywać je przy planowaniu dalszej edukacji. Podejmuje świadome decyzje dotyczące kolejnego etapu kształcenia, uwzględniając własne możliwości, zainteresowania i cele.

Absolwent szkoły podstawowej posiada następujące cechy:

1) odpowiedzialnie wywiązuje się z powierzonych obowiązków i ponosi konsekwencje własnych decyzji;

2) zna i respektuje prawa oraz obowiązki ucznia;

3) szanuje godność, prawa, granice i indywidualność innych osób;

4) jest sprawiedliwy i uczciwy, kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,

5) potrafi obiektywnie ocenić zachowanie własne i innych w oparciu o poznany w szkole system wartości,

6) okazuje przyjaźń i życzliwość,

7) zna i rozumie zasady współżycia społecznego,

8) potrafi funkcjonować w grupie i współpracować przy realizacji wspólnych celów;

9) potrafi rozwiązywać konflikty z wykorzystaniem dialogu i poszukiwaniem rozwiązania;

10) komunikuje swoje potrzeby i stanowisko w sposób respektujący innych;

11) rozpoznaje zachowania przemocowe, w tym przemoc psychiczną, relacyjną i cyberprzemoc, oraz wie, gdzie zgłosić zagrożenie;

12) potrafi rozpoznawać sytuacje wymagające wsparcia i korzystać z pomocy dorosłych;

13) zna zasady dobrego wychowania i wykazuje się wysoką kulturą osobistą,

14) posiada wiedzę i umiejętności umożliwiające mu kontynuowanie nauki w oparciu o własne pasje i zainteresowania,

15) rozwija zainteresowania, uzdolnienia i aktywność poznawczą;

16) potrafi planować własną pracę, ustalać cele i oceniać postępy;

17) korzysta z informacji zwrotnej w celu doskonalenia własnych umiejętności;

18) potrafi korzystać z doradztwa i informacji dotyczących dalszego kształcenia;

19) podejmuje inicjatywy i angażuje się w życie klasy, szkoły lub społeczności lokalnej;

20) zna znaczenie samorządności, wolontariatu i działań na rzecz innych;

21) rozpoznaje zachowania mogące prowadzić do uzależnień i potrafi przeciwstawić się presji rówieśniczej;

22) bezpiecznie korzysta z Internetu i urządzeń cyfrowych;

23) chroni dane osobowe, prywatność i wizerunek własny oraz innych osób;

24) rozpoznaje zagrożenia cyfrowe, w tym cyberprzemoc, manipulację i próby wyłudzenia informacji;

25) krytycznie ocenia informacje i potrafi sprawdzać ich wiarygodność;

26) rozumie, że treści generowane przez sztuczną inteligencję mogą zawierać błędy i wymagają weryfikacji;

27) korzysta z technologii i sztucznej inteligencji w sposób odpowiedzialny i zgodny z zasadami etycznymi;

28) zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i udzielania pierwszej pomocy;

29) zna i szanuje tradycje narodowe, historię Polski i lokalną,

30) posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,

31) podejmuje działania służące zdrowiu, aktywności fizycznej i właściwemu odpoczynkowi;

32) zna zasady ochrony zdrowia fizycznego i psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej m.in. zagrożeniem epidemicznym, przymusową migracją, zagrożeniem militarnym, zagrożeniem ekologicznym) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi m.in. z długotrwałej izolacji społecznej, permanentnego stresu, wszechobecnego przeciążenia informacyjnego, zderzenia z odmiennością kulturową),

33) rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, konflikty z prawem),

34) szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy, nabywa stałe sprawności w czynieniu dobra,

35) jest odporny na niepowodzenia,

36) prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne.

ROZDZIAŁ 9

ROLA WYCHOWAWCY ODDZIAŁU

1. **Wychowawcy oddziałów** w celu właściwej organizacji pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej opracowują corocznie plany działań wychowawczo-profilaktycznych w oparciu o aktualny Program wychowawczo-profilaktyczny. Do obowiązków wychowawcy oddziału należy m.in. sporządzenie i systematyczne uzupełnianie portfolio wychowawcy.

2. **Portfolio wychowawcy** zawiera:

1) wykaz wydanych rodzicom dokumentów „Informacja do rodziców dotycząca objęcia ucznia opieką psychologiczno-pedagogiczną”, na bieżąco aktualizowany (dokumenty wychowawca przekazuje psychologowi do umieszczenia w Indywidualnej Teczce Ucznia - ITU),
2) plan działań wychowawczo-profilaktycznych wraz z tematyką godzin wychowawczych dla klas IV – VIII,

3) wykaz opracowanych Indywidualnych Planów Pracy z Uczniem (IPPzU), które określają dostosowanie wymagań edukacyjnych z poszczególnych zajęć edukacyjnych do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
   a) posiadającego opinię psychologiczno- pedagogiczną,
   b) u którego nauczyciele zdiagnozowali trudności w nauce,
   c) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych,
   d) przejawiającego trudności wychowawcze.

Podpisane przez wszystkich zainteresowanych IPPzU wychowawca przekazuje psychologowi do umieszczenia w ITU.

4) zestawienie planowanej organizacji zajęć z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych na dany rok szkolny oraz zestawienie realizowanych zajęć z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych w danym roku szkolnym
5) **ujednolicony system oddziaływań wychowawczych** (USOW), jeżeli został opracowany dla ucznia/grupy uczniów sprawiających trudności wychowawcze, zawierający opisane przez wychowawcę oddziału, w porozumieniu z rodzicami ucznia/grupy uczniów, planowane oddziaływania mające na celu eliminowanie zachowań trudnych,
   a. **indywidualny kontrakt wychowawczy,** stanowiący załącznik nr 1 do USOW, jeżeli został opracowany z uczniem w sytuacjach wymagających wzmożonej pracy wychowawczej w oddziale, którego oryginał wychowawca przekazuje rodzicom ucznia, jedną kopię psychologowi szkolnemu do umieszczenia w ITU, drugą umieszcza w portfolio wychowawcy, zawierający:

- imię i nazwisko ucznia, klasę,
- datę zawarcia,
- numer,
- informacje pomiędzy jakimi osobami jest zawarty,
- cel kontraktu,
- czas trwania kontraktu (maksymalnie trzy tygodnie),
- mocne strony ucznia,
- zachowania wymagające poprawy (maksymalnie cztery),
- właściwe formy zachowania,
- nazwiska nauczycieli udzielających wsparcia uczniowi w realizacji założeń kontraktu,
- sposób monitorowania przebiegu kontraktu,
- zbiór przywilejów, nagród stosowanych w domu i w szkole,
- zbiór konsekwencji stosowanych w domu i w szkole,
- podpisy wszystkich osób biorących udział w jego realizacji.

   b. **grupowy kontrakt wychowawczy,** stanowiący załącznik nr 1 do USOW, jeżeli został opracowany z uczniami w sytuacjach wymagających wzmożonej pracy wychowawczej w oddziale, zawierający ww. dane, którego oryginał wychowawca przekazuje rodzicom uczniów, jedną kopię psychologowi szkolnemu do umieszczenia w ITU, drugą umieszcza w portfolio wychowawcy.

Kontrakt jest ukierunkowany i skupiony na korygowaniu zachowań najbardziej zakłócających funkcjonowanie ucznia/grupy uczniów na terenie szkolnym, w danym okresie czasu. Oryginał kontraktu wychowawca przekazuje rodzicom, jedną kopię psychologowi szkolnemu do umieszczenia w ITU, drugą umieszcza w portfolio wychowawcy.

- w klasach 1-3 *załącznik nr 2* do USOW stanowi *tabela dzienna wg obowiązującego planu zajęć* umieszczona w *Zeszycie oceny zachowania*, w której każdy nauczyciel realizujący w danym dniu zajęcia z uczniem/grupą uczniów objętym USOW, codziennie ocenia, za pomocą ustalonego symbolu, zachowanie ucznia/grupy uczniów na zajęciach (pozytywnie lub negatywnie). To nie wyklucza jednak reakcji nauczycieli na nieopisane w kontrakcie inne zachowania, zarówno prawidłowe jak i nieprawidłowe (bieżące ocenianie zachowania

reguluje statut szkoły). Odnotowane w dzienniku uwagi nie spowodują utraty nagrody tygodnia. Ta rozliczana jest jedynie w oparciu o tabelę.

- w klasach 4-8 wychowawca powiadamia wszystkich nauczycieli, uczących w danym oddziale,
  o zachowaniu, nad którym aktualnie pracuje uczeń/ grupa uczniów. Obliguje nauczycieli do przekazania mu informacji zwrotnej dotyczącej zachowania ucznia/grupy uczniów na danej lekcji,
  w ustalony sposób. Uczeń/grupa uczniów zbiera ustalone symbole na każdej lekcji zgodnie z zapisem w kontrakcie, które są zapisywane w założonym przez rodziców w *Zeszycie oceny zachowania.* To nie wyklucza jednak reakcji nauczycieli na nieopisane w kontrakcie inne zachowania, zarówno prawidłowe jak i nieprawidłowe (bieżące ocenianie zachowania reguluje statut szkoły). W trakcie realizacji kontraktu uczeń/ uczniowie mogą otrzymywać uwagi pozytywne i negatywne, zgodnie z obowiązującymi zasadami oceniania zachowania.

Zapisy kontraktu nie mogą pozostawać w sprzeczności z zapisami statutu dotyczącymi oceniania zachowania. W przypadku, gdy uczeń/ grupa uczniów nie wywiązuje się z postanowień kontraktu, wychowawca realizuje kolejne kroki zawarte w statucie szkoły. W przypadku zachowania zagrażającego bezpieczeństwu albo zdrowiu ucznia, innych uczniów lub pracowników szkoły, nauczyciel postępuje zgodnie z obowiązującą w szkole *Procedurą postępowania w przypadku przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony ucznia.*
W uzasadnionych przypadkach, gdy rodzice nie wywiązują się ze wspólnie ustalonych zadań i zachowanie ucznia nie ulegnie poprawie, szkoła wystosuje pismo do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną.

6) wykaz osób upoważnionych do odbioru dziecka ze szkoły (indywidualny dla każdego ucznia).
7) zestawienie zbiorcze zgód rodziców na przetwarzanie i publikację wizerunku oraz danych osobowych dziecka i rodzica.
8) usprawiedliwienia nieobecności uczniów, zwolnienia ucznia do domu.
9) instrukcję ewakuacji.
10) informacje dotyczące aktywności i inicjatyw podejmowanych przez rodziców /opiekunów prawnych na rzecz klasy, szkoły, środowiska.
11) wykaz uczniów korzystających z opieki świetlicowej, nazwisko wychowawcy grupy, godziny pracy.
12) inną dokumentację wg potrzeb, zgodnie z RODO.

3. Portfolio przechowywane jest przez wychowawcę w sali lekcyjnej przypisanej do danego oddziału (w klasach I-III) w miejscu niedostępnym dla osób przypadkowych lub w sekretariacie (klasy IV-VIII). Po zakończeniu I etapu edukacyjnego wychowawca przekazuje portfolio wychowawcy klasy IV, po radzie pedagogicznej rozpoczynającej rok szkolny, omawiając indywidualne potrzeby uczniów.

ROZDZIAŁ 10

RÓŻNICOWANIE DZIAŁAŃ DLA ETAPÓW EDUKACYJNYCH

Obszar	**Klasy I-III**	**Klasy IV-VI**	**Klasy VII-VIII**
Dobrostan	adaptacja, bezpieczeństwo emocjonalne, nazywanie potrzeb i emocji, proszenie o pomoc	radzenie sobie z napięciem, relacje, samoocena, wsparcie	stres, przeciążenie, kryzys, odporność, odpowiedzialność za zdrowie
Relacje	zasady współpracy, empatia, rozwiązywanie	granice, komunikacja, presja rówieśnicza,	przemoc relacyjna, cyberprzemoc,

	prostych konfliktów	przeciwdziałanie wykluczeniu	odpowiedzialność świadka, mediacja
Kompetencje cyfrowe	zasady korzystania z urządzeń, prywatność, bezpieczne kontakty	cyberprzemoc, dane, źródła informacji, higiena	reputacja cyfrowa, dezinformacja, AI, prawa autorskie
Profilaktyka	bezpieczne wybory i rozpoznawanie sytuacji ryzyka	asertywność, presja grupowa, zachowania ryzykowne	Substancje psychoaktywne, uzależnienia behawioralne, odpowiedzialność i pomoc
Sprawczość	samodzielne zadania i proste projekty	projekty, inicjatywy i prezentacja rezultatów	projekty problemowe, odpowiedzialność i planowanie
Obywatelskie	zasady wspólnoty klasy i szkoły	samorząd, wolontariat, lokalne działania	prawa i obowiązki, aktywność obywatelska, odpowiedzialność społeczna
Przyszłość	poznawanie zainteresowań i mocnych stron	poznawanie zawodów i własnych zasobów	wybór szkoły ponadpodstawowej, predyspozycje, planowanie

ROZDZIAŁ 11

ZADANIA PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH

Podmiot	**Zakres zadań**
Dyrektor	organizuje warunki realizacji programu; zapewnia bezpieczeństwo; koordynuje działania; nadzoruje współpracę specjalistów; zapewnia analizę i ewaluację.
Wychowawca	rozpoznaje potrzeby klasy; planuje działania; prowadzi pracę wychowawczą; współpracuje z rodzicami i specjalistami; monitoruje sytuacje wymagające wsparcia.
Nauczyciele	realizują zadania wychowawcze w codziennej pracy; reagują na zagrożenia; wzmacniają normy; rozwijają kompetencje społeczne i odpowiedzialność.
Pedagog	diagnoza, profilaktyka, konsultacje, interwencje, współpraca z rodziną i instytucjami, monitoring potrzeb.
Psycholog	wsparcie emocjonalne i społeczne, psychoedukacja, konsultacje, działania kryzysowe i profilaktyczne.
Pedagog specjalny	wspieranie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami, współpraca przy WOPFU/IPET, wspieranie nauczycieli i usuwanie barier.
Doradca zawodowy	diagnoza predyspozycji, informacje edukacyjno-zawodowe, konsultacje i planowanie ścieżki.
Inni specjaliści	realizacja działań zgodnych z rozpoznanymi potrzebami i kompetencjami.
Rodzice	współpraca ze szkołą, udział w konsultacjach, wspieranie ustalonych oddziaływań.
Samorząd uczniowski	inicjatywy uczniowskie, samorządność, działania społeczne i obywatelskie.
Pracownicy niepedagogiczni	współtworzenie bezpiecznego środowiska i przekazywanie informacji o sytuacjach zagrażających uczniom.

ROZDZIAŁ 12

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Zakres	Działania	Termin	Odpowiedzialni
Informacyjny	przedstawienie programu, zasad bezpieczeństwa, procedur i możliwości pomocy	wrzesień	dyrektor, wychowawcy
Konsultacyjny	konsultacje indywidualne, rozmowy w sytuacjach trudności	cały rok	wychowawcy, specjaliści
Psychoedukacyjny	tematy wynikające z diagnozy: dobrostan, cyberbezpieczeństwo, profilaktyka, komunikacja	zgodnie z diagnozą	specjaliści
Interwencyjny	wspólne ustalanie działań wobec zagrożeń i trudności	na bieżąco	wychowawcy, dyrektor, specjaliści
Ewaluacyjny	zebranie opinii nauczycieli, uczniów, rodziców o skuteczności działań	maj-czerwiec	zespół ds. programu

ROZDZIAŁ 13

HARMONOGRAM ROCZNY - DZIAŁANIA STAŁE

Zadanie	Forma	Odbiorcy	Termin	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Obszar : Bezpieczeństwo					
bieżące rozpoznawanie i reagowanie na zagrożenia	obserwacja, interwencja	uczniowie	cały rok	wszyscy pracownicy	udokumentowane działania
Obszar : Relacje					
monitorowanie klimatu klas i reagowanie na konflikty	obserwacja, rozmowy	uczniowie	cały rok	wychowawcy, specjaliści	wnioski z obserwacji
Obszar : PPP					
rozpoznawanie potrzeb i organizacja wsparcia	konsultacje, zajęcia	uczniowie	cały rok	specjaliści, wychowawcy	dokumentacja pomocy

Obszar : Dobrostan					
dostępność wsparcia i wczesne reagowanie	konsultacje, psychoedukacja	uczniowie	cały rok	psycholog, pedagog	liczba i adekwatność działań
Obszar : Frekwencja					
analiza absencji i reagowanie na nieobecności	analiza danych, rozmowy	uczniowie, rodzice	miesięcznie	wychowawcy, pedagog	analiza frekwencji
Obszar : Cyfrowe					
bezpieczeństwo i higiena cyfrowa	zajęcia, rozmowy, interwencje	uczniowie	cały rok	nauczyciele, specjaliści	realizacja działań
Obszar : Rodzice					
konsultacje i wymiana informacji	zebrania, konsultacje	rodzice	cały rok	wychowawcy, specjaliści	udział i wnioski
Obszar : Rozwój					
wspieranie zainteresowań i inicjatyw	projekty, koła, konkursy	uczniowie	cały rok	nauczyciele	udział i rezultaty

ROZDZIAŁ 14

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

HARMONOGRAM - WRZESIEŃ

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Integracja i adaptacja	wychowawcza	Integracja zespołu klasowego, w tym z uczniami przybyłymi z Ukrainy; wzmacnianie poczucia przynależności, bezpieczeństwa oraz radzenia sobie z trudnymi emocjami.	I–III: gry i zabawy integrujące zespół klasowy; zajęcia dotyczące nazywania i radzenia sobie z emocjami. IV–VIII: gry i zabawy integrujące zespół klasowy, wyjścia, wycieczki, spotkania w sieci; zajęcia rozwijające umiejętności psychospołeczne i radzenie sobie z emocjami.	I–VIII – adekwatnie do wieku	wychowawcy, pedagog, psycholog, specjaliści, w razie potrzeby podmiot zewnętrzny	obserwacja funkcjonowa-nia klas
Diagnoza potrzeb	profilaktyczna	Rozpoznanie potrzeb uczniów i rodziców oraz zaplanowanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.	ankiety, rozmowy, analiza dokumentacji	uczniowie, rodzice, nauczyciele	zespół ds. programu, wychowawcy, specjaliści	raport diagnostyczny

Bezpieczna droga i zachowania w sytuacji zagrożenia	edukacyjna	Utrwalanie zasad bezpiecznego poruszania się, właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia oraz sposobu wezwania pomocy.	I–III: pogadanki, spotkania ze specjalistami, program edukacyjne i profilaktyczne dotyczące bezpieczeństwa. IV–VIII: rozmowy, zajęcia i ćwiczenia dotyczące reagowania w sytuacjach zagrożenia.	I–VIII – adekwatnie do wieku	wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog	sprawdzenie wiedzy
Współpraca z rodzicami	informacyjna	Przedstawienie rodzicom zasad współpracy ze szkołą i możliwości uzyskania pomocy.	zebrania, konsultacje, materiały informacyjne dla rodziców	rodzice	dyrektor, wychowawcy, specjaliści	udział rodziców w spotkaniach i konsultacjach, zapotrzebowa-nie na formy pomocy

HARMONOGRAM - PAŹDZIERNIK

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Relacje i przeciwdziałanie przemocy	wychowawcza	Rozwijanie umiejętności społecznych, przeciwdziałanie agresji i przemocy oraz rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach trudnych i konfliktowych.	I–III: rozmowy i pogadanki dotyczące edukacji społecznej i przeciwdziałania przemocy; warsztaty zgodnie z programem wczesnej profilaktyki. IV–VIII: organizacja wydarzeń propagujących idee przeciwdziałania przemocy, prelekcje, wykłady i spotkania ze specjalistami; nauka rozmowy w konflikcie, negocjacji i mediacji.	I–III i IV–VIII – adekwatnie do wieku	wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele, rodzice, specjaliści, podmioty zewnętrzne	obserwacja, ankiety
Bezpieczna szkoła	edukacyjna	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa, zasadami zachowania w sytuacjach zagrożenia oraz sposobami uzyskania pomocy.	I–III: pogadanki podczas edukacji społecznej. IV–VIII: godziny wychowawcze i spotkania ze specjalistami; utrwalanie strategii reagowania. W obu grupach – zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole.	I–VIII – adekwatnie do wieku	dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele	sprawdzenie wiedzy przez wychowaw-ców
Samorządność	wychowawcza	Włączanie uczniów w podejmowanie decyzji dotyczących życia klasy i szkoły oraz rozwijanie odpowiedzialności za wspólnotę.	wybory, inicjatywy uczniowskie, rozmowy na godzinach wychowawczych; młodsi uczniowie – formy samorządności adekwatne do wieku	I–VIII	opiekun SU, wychowawcy	liczba inicjatyw

HARMONOGRAM - LISTOPAD

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Postawy obywatelskie i patriotyczne	wychowawcza	Rozwijanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, znajomości praw i obowiązków oraz odpowiedzialności za wspólnotę, region i ojczyznę.	I–III: filmiki edukacyjne, warsztaty dotyczące praw i obowiązków ucznia oraz członka społeczności, pogadanki o prawach dziecka, gazetki tematyczne. IV–VIII: godziny wychowawcze, apele, gazetki tematyczne; konkurs o prawach dziecka; działania dotyczące praw i odpowiedzialności	I–VIII	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, nauczyciel WOS, SU	udział i rezultaty
Wolontariat i pomoc innym	wychowawcza	Rozwijanie empatii, gotowości do pomagania innym i działania na rzecz społeczności.	udział w działaniach wolontariatu, Tygodniu Wolontariatu oraz organizowanie pomocy koleżeńskiej w razie potrzeby.	I–VIII – adekwatnie do wieku	wychowawcy, pedagog, psycholog, terapeuci, opiekun wolontariatu, SU	udział uczniów
Dobrostan ucznia	profilaktyczna	Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa, rozpoznawanie potrzeb uczniów, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz wskazywanie osób i instytucji udzielających pomocy.	zajęcia psychoedukacyjne, warsztaty, rozmowy i konsultacje; materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące przeciwdziałaniu depresji; w wybranych klasach działania programu profilaktyki uzależnień behawioralnych.	I–VIII – adekwatnie do wieku	psycholog, pedagog, wychowawcy, podmioty zewnętrzne	udział uczniów, informacje zwrotne

HARMONOGRAM - GRUDZIEŃ

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Empatia i przeciwdziałanie wykluczeniu	wychowawcza	Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych, szacunku i życzliwości oraz przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu.	I–III: przygotowywanie plakatów i gazetek dotyczących przeciwdziałania wykluczeniu, filmiki edukacyjne, zabawy edukacyne, rozmowy ze specjalistami, scenki dramowe/pantomimiczne. IV–VIII: pogadanki, filmy edukacyjne, konkursy tematyczne, gazetki i plakaty, warsztaty ze specjalistami.	I–VIII	wychowawcy, pedagog, psycholog, organizatorzy, specjaliści	obserwacja relacji
Pomoc i wsparcie	profilaktyczna	Utrwalanie informacji, gdzie i jak uczeń może uzyskać pomoc w szkole i poza nią.	psychoedukacja, konsultacje, rozmowy indywidualne, wskazywanie osób i instytucji	I–VIII	specjaliści, wychowawcy	ankieta/ rozmowy

			pomocowych.			
Działania prospołeczne	wychowawcza	Realizacja działań na rzecz innych i społeczności lokalnej.	wolontariat, akcje, pomoc koleżeńska; udział w Tygodniu Wolontariatu.	I–VIII	SU, opiekun wolontariatu, wychowawcy, pedagog, psycholog, terapeuci	udział

HARMONOGRAM - STYCZEŃ

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Zdrowie i bezpieczeństwo podczas ferii	edukacyjna	Przygotowanie uczniów do bezpiecznego wypoczynku oraz właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.	pogadanki, zajęcia edukacyjne i instruktaż dotyczący bezpiecznych zachowań podczas ferii i czasu wolnego.	I–VIII	wychowawcy, nauczyciele	realizacja
Pierwsza pomoc	edukacyjna	Doskonalenie podstawowych umiejętności reagowania i wzywania pomocy.	I–III: programy edukacyjne, filmiki edukacyjne, ćwiczenia praktyczne i zajęcia dotyczące reagowania i wzywania pomocy. IV–VIII: filmy instruktażowe, ćwiczenia praktyczne i zajęcia dotyczące reagowania i wzywania pomocy, zajęcia ze specjalistami i instruktorami zewnętrznymi.	I–VIII	nauczyciele, specjaliści, nauczyciele EDB	udział i wykonanie ćwiczeń
Ewaluacja śródroczna	podsumowująca	Ocena realizacji działań w I półroczu i rozpoznanie potrzeb wymagających modyfikacji.	analiza dokumentacji, obserwacji, ankiet i informacji zwrotnych; spotkanie zespołu.	zespół, nauczyciele, specjaliści	zespół ds. programu	

HARMONOGRAM - LUTY

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Higiena cyfrowa	profilaktyczna	Rozwijanie świadomego, bezpiecznego i higienicznego korzystania z urządzeń cyfrowych oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	I–III: pogadanki, projekty, plakaty i prezentacje oraz programy profilaktyczne, zajęcia z zaproszonymi gośćmi. IV–VIII: rozmowy, filmy, projekty i warsztaty dotyczące higieny cyfrowej.	I–VIII	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, specjaliści, podmioty zewnętrzne	ankiety, prace uczniów

Cyber-bezpieczeństwo	edukacyjna	Ochrona danych, przeciwdziałanie cyberprzemocy, bezpieczne kontakty online i znajomość sposobów zgłaszania zagrożeń.	konkursy, plakaty i prezentacje, rozmowy, filmy, projekty edukacyjne, warsztaty dotyczące bezpieczeństwa w sieci i cyberprzemocy; programy profilaktyczne.	I–VIII – adekwatnie do wieku	pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, podmioty zewnętrzne	sprawdzenie wiedzy
Krytyczne myślenie i AI	edukacyjna	Weryfikowanie informacji, rozpoznawanie manipulacji oraz odpowiedzialne korzystanie z technologii i AI.	analiza przypadków, ćwiczenia, rozmowy i zadania uczniowskie	IV–VIII	nauczyciele przedmiotów, pedagog	zadania uczniowskie
Rodzic w świecie cyfrowym	informacyjna	Wspieranie rodziców w rozpoznawaniu zagrożeń cyfrowych i rozwijaniu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.	spotkania, prezentacje, materiały i literatura dla rodziców; projekty edukacyjne i programy informacyjne dla rodziców.	rodzice	specjaliści, pedagog, psycholog, wychowawcy	Udział rodziców w spotkaniach, opinie

HARMONOGRAM - MARZEC

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Profilaktyka zachowań ryzykownych	profilaktyczna	Rozwijanie umiejętności podejmowania bezpiecznych decyzji, przeciwstawiania się presji oraz przeciwdziałania uzależnieniom.	IV–VIII: zajęcia tematyczne, warsztaty i pogadanki dotyczące używek i środków uzależniających oraz ich skutków prawnych i zdrowotnych; rozmowy na godzinach wychowawczych i spotkania ze specjalistami.	IV–VIII	pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, podmioty zewnętrzne	ankiety, obserwacje
Zdrowie psychiczne i kryzys	profilaktyczna	Rozpoznawanie sygnałów kryzysu emocjonalnego, sposobów szukania pomocy i wspierania rówieśnika.	I–III: zajęcia rozwijające kompetencje psychoedukacyjne i społeczne. IV–VIII: filmy edukacyjne, pogadanki, rozmowy i konsultacje ze specjalistami i zaproszonymi gośćmi, wskazanie możliwych form i źródeł pomocy.	I–VIII – adekwatnie do wieku	psycholog, pedagog, wychowawcy, podmioty zewnętrzne	udział, informacje zwrotne
Asertywność i granice	wychowawcza	Rozwijanie umiejętności odmawiania, komunikowania potrzeb, respektowania granic i kulturalnego wyrażania emocji.	I–III: prezentacje, pogadanki i ćwiczenia. IV–VIII: rozmowy na godzinach wychowawczych, spotkania ze specjalistami, ćwiczenia komunikacyjne i scenki.	I–VIII – adekwatnie do wieku	wychowawcy, specjaliści, psycholog, pedagog	obserwacja

HARMONOGRAM – KWIECIEŃ

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Sprawczość i projekty	wychowawcza	Podejmowanie inicjatyw, planowanie pracy, rozwijanie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości oraz prezentowanie rezultatów.	projekty, konkursy, warsztaty, zadania zespołowe i prezentowanie efektów; metody aktywizujące oraz ocenianie kształtujące z informacją zwrotną	I–VIII – adekwatnie do wieku	nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	rezultaty projektów
Aktywność fizyczna i zdrowie	edukacyjna	Wzmacnianie aktywności fizycznej, zdrowych nawyków i odpowiedzialności za zdrowie.	zajęcia, aktywności sportowe, filmiki promujące zdrowy styl życia, „Rowerowe love”, „Rowerowa szkoła”, „Rowerowy Maj”; spotkania z osobami aktywnymi sportowo	I–VIII	WF, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści	udział
Odpowiedzialność za środowisko	wychowawcza	Kształtowanie odpowiedzialności za wspólne otoczenie i rozwijanie działań na rzecz ochrony przyrody.	projekty, akcje ekologiczne, zajęcia i działania lokalne, jak np.: „Dzień Ziemi” inne akcje proekologiczne	I–VIII	nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele nauk przyrodniczych	udział i rezultaty

HARMONOGRAM - MAJ

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Doradztwo edukacyjno-zawodowe	edukacyjna	Rozpoznawanie predyspozycji, zainteresowań i mocnych stron oraz możliwości dalszego kształcenia i rozwoju zawodowego.	VII–VIII: zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego; rozpoznawanie zainteresowań i mocnych stron; udział w konkursach i warsztatach	VII–VIII	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, specjaliści	udział, dokumentacja
Samodzielność i odpowiedzialność	wychowawcza	Przygotowanie do samodzielnego podejmowania decyzji, ponoszenia konsekwencji i odpowiedzialnego działania.	zajęcia, projekty, zadania praktyczne, metody aktywizujące i informacja zwrotna	IV–VIII	wychowawcy, specjaliści, nauczyciele	obserwacja
Bezpieczny wypoczynek	profilaktyczna	Przygotowanie uczniów do bezpiecznych zachowań podczas wyjazdów i czasu wolnego.	I–III: zajęcia i pogadanki dotyczące bezpieczeństwa w domu, szkole, na drodze i w Internecie. IV–VIII: godziny wychowawcze i zajęcia dotyczące bezpiecznego czasu wolnego.	I–VIII	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści	realizacja

HARMONOGRAM - CZERWIEC

Zadanie	Strategia	Cel zadania	Forma	Odbiorcy	Odpowiedzialni	Wskaźnik
Bezpieczne wakacje	profilaktyczna	Utrwalenie zasad bezpieczeństwa, pierwszej pomocy, bezpiecznego	I–III: pogadanki, prezentacje, filmiki i ćwiczenia dotyczące bezpieczeństwa w	I–VIII	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści	sprawdzenie wiedzy

		korzystania z Internetu i reagowania na zagrożenia przed okresem wakacyjnym.	domu, szkole, na drodze i w Internecie. IV–VIII: zajęcia i rozmowy dotyczące bezpiecznych zachowań i reagowania.			
Ewaluacja programu	podsumowująca	Ocena realizacji celów programu, skuteczności działań i stopnia odpowiedzi na rozpoznane potrzeby.	ankiety, analiza dokumentacji, obserwacje, rozmowy i wywiady	uczniowie, rodzice, nauczyciele	zespół ds. programu	raport ewaluacyjny
Rekomendacje na 2027/2028	podsumowująca	Sformułowanie wniosków i rekomendacji do kolejnej diagnozy i programu.	analiza wyników ewaluacji, posiedzenie zespołu, opracowanie listy rekomendacji	zespół, dyrektor	zespół ds. programu	

ROZDZIAŁ 15

EWALUACJA PROGRAMU

1. Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie.

2. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczo-profilaktycznych w kolejnym roku szkolnym.

3. Raz w roku przeprowadzana jest diagnoza przez powołany przez dyrektora zespół ds. ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego, w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, na podstawie:

1) badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat ich oczekiwań dotyczących realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
2) spostrzeżeń wychowawcy na temat uczniów,
3) analizy sytuacji wychowawczej w szkole - rozmowy psychologów, pedagogów z nauczycielami, uczniami, rodzicami i pracownikami niepedagogicznymi, wymiany spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
4) bieżących obserwacji zachowań uczniów na terenie szkoły; analiza uwag wpisanych do dziennika elektronicznego i zachodzących w tym zakresie zmian,
5) analizy dokumentacji,

4. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników i przedstawienie ich radzie pedagogicznej i radzie rodziców.

5. Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji i w oparciu o kierunki polityki oświatowej na dany rok szkolny dokonuje się aktualizacji programu wychowawczo –profilaktycznego.

6. Kryteria efektywności.

1) W wyniku podejmowanych przez nauczycieli działań wychowawczo-profilaktycznych uczniowie poprawiają swoje zachowanie, co znajduje odzwierciedlenie w ww. diagnozie.
2) Uczeń kończący szkołę prezentuje cechy ujęte w profilu absolwenta.

3) Wszyscy nauczyciele realizują Program wychowawczo - profilaktyczny, a wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji oddziałowych planów działań wychowawczo - profilaktycznych.
4) Rodzice uczniów znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 154 w Warszawie w dniu ……. .